

Autismiyhdistys PAUT ry

VUOSIKERTOMUS 1.1.-31.12.2024

I Autismiyhdistys PAUT ry

Yhdistyksen missiona on edistää autismikirjon henkilöiden ja heidän läheistensä yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja hyvinvointia Uudenmaan alueella.

Autismiyhdistys PAUT ry tekee työtä autismikirjon henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin lisäämiseksi Uudenmaan alueella. Yhdistyksen tavoitteena on tarjota autismikirjon perheille erilaisia osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia.

Yhdistys on Autismiliitto ry:n jäsenyhdistys. Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi merkittävästi toimintavuonna 2024. Yhdistyksellä oli vuonna 2024 lopussa 838 jäsentä (823 jäsentä vuonna 2023), joista perhejäseniä 128 (22 vuonna 2023) ja kannatusjäseniä 17 (11 vuonna 2023).

2 Yhdistyksen strategia

Yhdistyksen visiona on yhteiskunta, jossa jokaisella autismikirjoon tai muuhun neurovähemmistöön kuuluvalla lapsella, nuorella ja aikuisella sekä heidän läheisillään on yhdenvertaiset mahdollisuudet elää omia unelmiaan todeksi. Tulevaisuudessa kaikki ymmärtävät neuromonimuotoisuuden olevan erottamaton osa ihmisyyttä. Yhteiskunta ymmärtää erilaisuutta ja suhtautuu siihen lempeästi ja hyväksyvästi. Jokaisella on mahdollisuus elää täysipainoista elämää omista lähtökohdistaan. Neurovähemmistöjen osallisuuden tiellä ei ole neuroenemmistön pystyttämiä esteitä.

Yhdistyksen arvoja ovat yhdenvertaisuus, osallisuus ja oikeudenmukaisuus. Strategian tavoitteena on, että:

- autismikirjon henkilöiden ja heidän läheistensä voimavarat ja toimintakyky vahvistuvat
- kaikessa yhteiskunnan toiminnassa huomioidaan esteettömyys autismikirjon henkilöille
- riittävä ja oikeanlainen tuki on kaikkien saatavilla

Tavoitteidensa toteuttamiseksi yhdistys

- rakentaa jäsentensä toimintakykyä vahvistavaa vertaisyhteisöä
- valtaistaa ihmisiä vaikuttamaan toimintaympäristöönsä

- nopeuttaa haluttua muutosta vaikuttamalla suoraan paikallisiin päätöksentekijöihin
- lisää neurovähemmistöjen toimintamahdollisuuksia aktiivisella yhteistyöllä

3 Toimintavuosi 2024

Autismiyhdistys PAUT ry mutti maaliskuun alussa osoitteeseen Merikasarminkatu 6, 00160 Helsinki. Tila nimettiin PAUTin Ihmeeksi. Tila toimi sekä toimistotilana että tilana tapahtumien järjestämiseen. Tilaa käytettiin monipuolisesti ja aktiivisesti. Toimintaa järjestettiin säännöllisesti noin neljänä päivänä viikossa. Tilaan rakennettiin aistirauhahuone yhteistyössä DIAKin opiskelijan työharjoitteluna suorittaman sosiaalialan innovaatio- ja kehitysprojektin muodossa. Yhdistyksen taloudellisen tilanteen vuoksi hallitus joutui jättämään Ihmeestä irtisanomisilmoituksen marraskuussa 2024.

Autismiyhdistys PAUT ry järjesti osana perustoimintaansa ja hankkeitaan vertaistukea, toiminnallisia ryhmiä ja erilaisia tapahtumia autismikirjon henkilöille ja heidän läheisilleen. Lisäksi yhdistys vaikutti autismikirjon henkilöiden yhdenvertaisuuteen toimimalla aktiivisesti alueen vammaisverkostoissa ja verkostoimalla viranomaisten kanssa. Lisäksi yhdistys toimi vapaaehtoisilleen vaikuttamistyön kanavana. Yhdistys järjesti koulutussarjan Oikeudet ja työkalut autistin yhdenvertaiseen elämään autismikirjon henkilöiden läheisille.

Vertaistukiryhmiä autismikirjon lasten ja nuorten läheisille järjestettiin Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Nuorten toimintakalenteri -niminen autismikirjon nuorten vertaistukitoiminta kokoontui keskimäärin viikoittain vaihtelevissa kohteissa pääkaupunkiseudulla.

Nuorisajaostossa toimiva PAUT Nuoret Aktivistit loi autismiin ja neurovähemmistöön liittyvää sisältöä sosiaalisen mediaan, ja järjestivät mielenilmaisun neurovähemmistön yhdenvertaisen koulun puolesta. Toiminta näkyy oleellisena osana Neurotyypit elokuva, joka esitettiin DocPoint elokuvafestivaaleilla tammikuussa 2024 ja YLE Teemalla keväällä 2024. Nuorisajaosto on saanut paljon positiivista palautetta toiminnastaan sekä muilta nuorilta, autismikirjon perheen jäseniltä, että myös viranomaisilta.

Autismiyhdistys PAUT ry on Mouka Filmi Oy:n Neurotyypit dokumenttielokuvan vaikuttavuuskumppani. PAUT oli aktiivisesti mukana varmistamassa autistien näkökulman ja kielellisen oikeuden siinä kuinka elokuvaa markkinoidaan ja tuodaan esille mediassa. Yhteistyösopimus Mouka Filmi Oy:n kanssa mahdollistaa PAUTin oikeuden näyttää elokuvaa yksinoikeudella vuoden 2025 loppuun niin sanotuissa suljetuissa tilaisuuksissa. Tämä tulee mahdollistaman elokuvan näytön tarjoaminen esim. yliopisto-opiskelijoille. Yhdistyksen osallistui lisäksi elokuvaan liittyvän oppimateriaalin laadintaan Koulukinon kanssa.

24–25.4.2024 nuorisajaoston jäseniä matkusti Jyväskylään yliopiston järjestämään Kielellisen oikeudenmukaisuus -seminaariin, jossa osallistuivat paneelikeskusteluun: ”Autismi ja kielellinen oikeudenmukaisuus: PAUTin Nuoret Aktivistit kertovat, miten haluavat yhteiskunnan puhuvan autismista”.

8.6.2024 järjestettiin nuorten ja perheiden päiväristeily Tallinnaan. Risteilyyn osallistui yli 50 henkilöä. Risteilyä rahoitettiin osittain LähiTapiolan toimintatonnilla.

PAUT järjesti koko perheen heppapäivän 2.6.2024 ja 22.9.2024 Vantaanpuiston Ratsutallilla Vantaalla.

PAUT järjesti vuonna 2024 9 kertaa perheuintia Siltamäen uimahallilla Helsingissä.

PAUTin toiminnan tavoitteena oli rohkaista ja mahdollistaa autismikirjon perheitä osallistumaan ja nauttimaan mahdollisimman esteettömästi ja yhdenvertaisesti eri elämyksistä, luonnosta, kulttuurista, museoista ja muista kohderyhmän toivomista asioista myös omasta aloitteestaan perheen ja läheisten kesken.

Yhdistyksen kohderyhmälle tiedotettiin aktiivisesti oman toiminnan lisäksi myös muiden toimijoiden järjestämästä toiminnasta autismikirjon henkilöille. Sillä näitä tietoja kysytään yhdistykseltä usein.

Autismiyhdistys PAUT ry osallistui 17.10.2024 Hilman järjestämään ”Erityiset Hetket” festivaaliin Helsingissä.

Autismisäätiö yhteistyössä Autismiyhdistys PAUT ry:n, Neuromoninaisten ja Erasmus Plus -hanke Narraten kanssa järjestivät neurovähemmistön työllistymiseen liittyvää Töitä kirjolla -tapahtumaa Helsingissä ja verkossa 7.11.2024.

Joulukuussa 2024 osa PAUTin nuorisotoiminnassa toimineita nuoria perustivat oman yhdistyksen Neurovähemmistön Aktivistit, jossa he keskittyvät erityisesti aktivismiin ja vaikuttamiseen valtakunnallisella tasolla.

4 Hankkeet ja yhteistyö

4.1 Autismiperheiden polku omannäköiseen elämään 2021–2024-hanke

Autismiperheiden polku omannäköiseen elämään 2021–2024 –hankkeen (Autismipolkuhanke) tavoite on lisätä ymmärrystä autismista ja sen vaikutuksista elämäkaarella sekä tarvittavista kohtuullisista mukautuksista. Hanke pyrkii vahvistamaan autismikirjon henkilöiden ja perheiden psykososiaalista toimintakykyä ja toimijuutta. Hanketta rahoittaa Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskus STEA Veikkauksen tuotoista.

Hankkeen päätavoitteena on ollut vahvistaa autismikirjon perheiden hyvinvointia, arjessa pärjäämisen kykyä, koettua osallisuutta, kykyä ja edellytyksiä vaikuttaa itseään koskettaviin asioihin ja vahvistaa autismikirjon perheiden aktiivista kansalaistoimijuutta. Vertaistuki, vertaistapahtumat, koulutukset ja työryhmätoiminta ovat olleet osa hanketta.

Hankkeen Miltä aistikuormitus tuntuu? -kokemuspaja on antanut osallistujille omakohtaisen kokemuksen siitä, mitä neurotyypillinen ei välttämättä kykene ymmärtämään ilman konkretisointia. Autistin aistikokemukset poikkeavat ratkaisevasti neurotyypillisen valtaväestön kokemuksista. Paja avaa kokemusten erilaisuutta, kuormituksen syntytapaa ja tekijöitä, jotka johtavat ylikuormittumiseen ja erilaisiin reaktioihin. Kokemuspaja voi helpottaa empatian kokemisen autistia kohtaan ja herättelee pohtimaan keinoja jokaisen hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Hankkeen aikana, autismikirjon lapsia, nuoria ja vanhempia on voimautettu ymmärtämään autismia, autismikirjon henkilöiden tarpeita sekä sanoittamaan niitä. Tärkeää on ollut löytää keinoja toimia yhteiskunnassa niin, että autistien ja heidän läheistensä hyvinvointi kasvaa.

Autismipolkuhankkeen toimintojen aikana on kerätty tietoa autistien ja heidän läheistensä kokemuksista yhteiskunnan sekä PAUTin yhteisön jäsenenä. Alustavat tulokset osoittavat, että vaikka autisteilla ja heidän läheisillään on toisistaan eriäviä kokemuksia, samat teemat ja haasteet näkyvät heidän elämän poluillaan. Tämä on tärkeää tietoa yhdistyksen jäsenten edunvalvonnan ja PAUTin tulevan toiminnan suunnittelun kannalta.

Hanke päättyi keväällä 2024.

4.2 Harrastamisen Suomen mallin kehittämishanke Vantaalla

Autismiyhdistys PAUT käynnisti vuonna 2023 yhdessä Vantaan kaupungin ja Mahdollisuus Lapselle ry:n kanssa Harrastamisen Suomen mallin Vantaan kehittämishankkeen, joka on osa Harrastusten Vantaa -kokonaisuutta. Tavoitteena on ollut yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden lisääminen harrastamisessa edistämällä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten osallistumista Harrastamisen Suomen mallin mukaisiin harrastuksiin.

Keskeinen tavoite on ollut luoda helposti saavutettavaa koulutusta ja koulutusmateriaalia Harrastamisen Suomen mallin parissa työskenteleville ohjaajille ja valmentajille. Vantaan kaupunki päätti vuoden 2023 lopulla, että koulutusmateriaali muutettaisiin verkkokoulutuskokonaisuudeksi materiaalin monipuolisen käytön mahdollistamiseksi. Hanke toteutettiin 08/2023–06/2024 välisenä aikana. Hanke on yksi Opetusministeriön Harrastamisen Suomen malliin liittyvä kehittämishanke.

4.3 Yhteistyö Helsingin kaupungin kanssa

Helsingin kaupungin nuorisoavustuksen starttirahalla järjestettiin nuorisojaoston ja nuorten toimintakalenterin toimintaa erityisesti Autismiyhdistys PAUT ry:n omissa toimitiloissa.

4.4 Yhteistyö Espoon kaupungin kanssa

Yhdistys järjesti Espoossa vertaistoimintaa sekä autismikirjon lasten- ja nuorten vanhemmille ja muille läheisille.

4.7 Yhteistyö järjestöjen ja järjestöverkostojen kanssa

Autismiyhdistys PAUT ry on aktiivisesti tehnyt yhteistyötä useiden muiden järjestöjen kanssa. Yhteistyö on ollut yhteisen toiminnan, esimerkiksi koulutusten ja tapahtumien järjestämistä, kohderyhmälle sopivasta toiminnasta tiedottamista sekä asiantuntijayhteistyötä.

Yhdistyksen keskeisimmät yhteistyökumppanit vuonna 2024 olivat:

- Autismiliitto ry
- Annantalo
- Autismisäätiö
- Espoon monikulttuuriset lapset ja nuoret ry
- Helsingin seudun erilaiset oppijat ry (HERO)

- Hilma – vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus ry
- Jaatinen – vammaisperheiden monitoimikeskus ry
- Kehitysvammatuki 57 ry
- Kirkkopalvelut ry
- Mahdollisuus Lapselle ry
- Nicehearts

Lisäksi yhdistys oli aktiivinen Uudenmaan vammaisjärjestöjen vaikuttajaverkostossa, Suomen Vammaisfoorumin Lapset ja nuoret -työryhmässä ja Autismiystävällinen sertifikaatti -työryhmässä.

Yhdistys oli kattojärjestönsä Autismiliitto ry:n lisäksi Vammaisperheyhdistys Jaatinen ry:n, Hyte ry:n, Vantaan järjestörinki ry:n, Keski-Uudenmaan yhdistysverkosto ry:n, Suomen Paralympiakomitea ry:n ja HALI ry:n jäsen. Yhdistys liittyi SOSTE ry:n jäseneksi syksyllä 2024.

4.8 Eroaminen kattojärjestöstä Autismiliitosta

Hallitus käsitteli kokouksissaan mahdollisuutta eroa Autismiliitosta sekä eriävien mielipiteiden takia että taloudellisista syistä. Keskustelimme liitosta eroamisesta kevätkokouksessa, jossa sovimme järjestävän ylimääräisen jäsenkokouksen kesäkuussa. Ylimääräisessä jäsenkokouksessa keskustelimme liiton jäsenyydestä ja lopulta äänestimme eroamisesta. Äänestyksen tulos päättyi eroamiseen. Yhdistys ilmoitti eronsa 18. kesäkuuta, jolloin ero astui voimaan 18. syyskuuta.

5 Viestintä

Vuonna 2024 Autismiyhdistys PAUT ry kehitti viestintäänsä. Viestintää toteutettiin suunnitelmallisemmin ja säännöllisemmin.

Yhdistyksen viestintä tavoitti kohderyhmää enemmän kuin aiemmin. Tämä näkyi muun muassa vertaistukiryhmien ja tapahtumien osallistujamäärien kasvussa sekä Facebook-sivun, Instagram-tilin ja verkkosivujen kävijämäärien nousussa. Facebook-sivulla oli vuoden lopussa noin 1200 seuraajaa ja Instagramissa noin 600 seuraajaa.

6 Toimintaedellytykset

6.1 Hallinto ja toiminnan järjestäminen

Toimikaudella 1.1.-31.12.2024 yhdistyksen toimintaa ohjasi ja valvoi syyskokouksessa 2023 valittu hallitus. Hallituksella oli 12 kokousta vuonna 2024. Yhdistyksellä oli kaksi sääntömääräistä jäsenkokousta: kevätkokous 21.5.2024 ja syyskokous 9.12.2024 ja lisäksi ylimääräinen jäsenkokous 6.6.2024.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Pia Karasjärvi. Hallituksen jäseninä toimivat varapuheenjohtaja Arto Bäckström, Johanna Fabritius, Suvi Kerttula, Johanna Kuisma, Anne

Panigrahi-Herler, Mika-Erik Walls ja Veera Veronica Riihijärvi, liman Hussein. Johanna Vuori-Karvia valittiin myös hallitukseen, mutta hän erosi hallituksesta alkuvuodesta kun hänen työsopimustaan jatkettiin. Yhdistyksen työntekijä Johanna Vuori-Karvia toimi hallituksen sihteerinä tammikuusta marraskuuhun. Rahastonhoitajaksi valittiin Justin Ballew.

Autismiliitto ry:n liittohallituksessa Autismiyhdistys PAUT ry:tä edustivat Johanna Fabritius (toinen kausi) ja Johanna Vuori-Karvia (ensimmäinen kausi), Veronica Riihijärvi (ensimmäinen kausi), Pia Karasjärven varajäsenenä (toinen kausi).

Riihimäellä pidetyssä liittokokouksessa PAUT ei asettanut ketään Autismiliiton hallitukseen ehdolle. Pia Karasjärvi erosi liiton hallituksesta päivää ennen liittokokousta. Veronica Riihijärvi erosi liiton hallituksesta syksyllä 2024.

Vuonna 2024 Autismiyhdistys PAUT ry:llä oli vammaisneuvostojäseniä Pia Karasjärvi Vantaa-Keravan hyvinvointialueella, Veronica Riihijärvi Vantaalla, Mika-Erik Walls Espoossa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, Johanna Vuori-Karvia Helsingin Vammaisneuvoston henkilökohtaisena varajäsenenä sekä kansallisen Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANEn jäsenenä.

6.2 Yhdistyksen henkilöstö ja ulkopuoliset palvelut

Yhdistyksellä oli vuoden 2024 yhteensä 7 eri työntekijää, joista kaikki työskenteli osa-aikaisesti. Johanna Vuori-Karvia toimi operatiivisena johtajana ja huhtikuusta alkaen toiminnanjohtajana. Toukokuusta alkaen Johanna Vuori-Karvia toimi työntekijöiden esihenkilönä.

Maarit Kuoppala ja Christina Alho olivat estyneet työskentelemään alkuvuodesta syksyyn. Kuoppalan ja Alhon työsuhteet päättyivät syksyn aikana. Justin Ballew palkattiin sijaiseksi järjestötyöntekijäksi huhtikuussa. Niina Juutilainen toimi viestintäsuunnittelijana. Jutta Kastinen toimi lakiasiantuntijana toukokuusta vuoden loppuun asti. Maana Heikkinen toimi keväällä lyhyen ajan järjestötyöntekijänä.

Lisäksi Tatu Sorsa oli työkokeilussa huhtikuuhun asti, ja keväällä DIAK:n opiskelija Makte Muuri toimi työharjoittelijana.

Yhdistyksellä oli alkuvuonna palkattuja lastenhoitajia Tempeliaukion vertaistukiryhmässä Helsingissä. Ulkopuolisia palveluita käytettiin hankkeiden eri tehtäviin. Yhdistyksen kirjanpidon hoiti Tilitoimisto Leerma Oy. Verkkosivun ylläpidon hoiti Digitoimisto Dude Oy. Yhdistyksen jäsenrekisteriä ylläpiti syyskuuhun asti Autismiliitto ry, jonka jälkeen jäsenrekisteri siirtyi PAUTille ylläpidettäväksi.

Yhdistyksen taloudellisen tilanteen vuoksi halitus päätti lomauttaa 3 työntekijää 1.12.2024 alkaen toistaiseksi.

Yhdistyksen toimistohuone oli Mahdollisuus lapselle ry:n alivuokralaisena Helsingin Konalassa helmikuun loppuun asti.

6.3 Yhdistyksen talous

Autismiyhdistys PAUT ry on yleishyödyllinen voittoa tavoittelematon yhdistys. Kaikki varamme ohjautuvat yhdistyksen säännöissä määrätyn tarkoituksen mukaiseen toimintaan. Toiminta rahoitettiin STEA:n ja Vantaa-OKM:n hankerahoituksilla sekä Helsingin kaupungin

ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueen avustuksilla, LähiTapiolan tukitonnilla, jäsenmaksutuotoilla, osallistumismaksutuotoilla sekä tuotemyynillä.

Vuoden 2024 varsinaisen jäsenen jäsenmaksu oli 30 €, perhejäsenen 10 € ja kannatusjäsenen 100 €.

Tilikauden alijäämä vuonna 2024 oli 54 160,08 euroa.

Yhdistyksen omistuksessa on 300 Elisan osaketta, joiden arvo 31.12.2024 oli 12 540,00 euroa.

Omaa pääomaa yhdistyksellä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 41 975,21 euroa.